

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemście-Pomorze.

ROK XVII

NOWEMIASTO-POMORZE, WTOREK, DNIA 2 LUTEGO 1937.

N — Nr. 14

Nasze społeczeństwo nie może się zgodzić na to, by cała dziedzina oświaty pozaszkolnej stała się domeną Zw. Nauczycielstwa Polskiego, pisarzy gminnych i instruktorów szkolnych.

W ostatnich dniach grudnia ub. r. odbyła się w Warszawie w Ministerstwie W. R. i O. P. 8-dniowa konferencja. Konferencja poświęcona była sprawom oświaty pozaszkolnej. W obradach wzięli udział przedstawiciele 5 ministerstw: oświaty, wojska, rolnictwa, spraw wewnętrznych i opieki społecznej i delegaci związków samorządu terytorialnego. Społeczne organizacje oświatowe reprezentowały dwie tylko organizacje: Związek Nauczycielstwa Polskiego i Związek Pracowników Komunalnych. Nie zaproszono na tę konferencję żadnej z wielkich instytucji oświatowych: ani TCL, ani Macierzy Szkolnej ani nawet „samownego” TSL. Nie zaproszono drugiej organizacji nauczycielskiej, Chrześcijańsko-Narodowego Stow. Nauczycieli ani Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych. Nie zaproszono żadnej z katolickich organizacji oświatowych.

Głównym celem obrad były sprawozdania kierowników oświaty pozaszkolnej z trzyletniej pracy w terenie oraz ustalenie programu prac społeczno-oświatowych w oparciu o rząd i samorząd, a pod kierunkiem czynników publicznych na przyszłość. Okazało się, iż Ministerstwo W. R. i O. P. ma już opracowany projekt utworzenia samorządowych komisji oświaty i kultury. Na konferencji tej ustalono, iż Ministerstwo oświaty przeprowadzi projekt utworzenia po gminach komisji oświaty i kultury, które objmą komendę i nadzór nad całą oświatą na terenie gminy. Komisje gminne będą kierowane i nadzorowane przez inspektów szkolnych i obwodowych instruktorów oświaty pozaszkolnej. Pieniądze na te wszystkie czynności i prace da gmina.

Czy to znaczy i do czego to prowadzi, łatwo każdy odgadnie. Obwodowi instruktorzy oświaty są już obecnie, a rekrutują się wyłącznie z wśród nauczycieli związkowców. Główny projekt, ustalony na konferencji w Ministerstwie oświaty, uzyskał moc prawną, wówczas pierwsze skrzyżce w owej komisji gminnej uzyskają delegat związku naucz., pisarz gminy i instr. oświatowy. Otrzymują oni prawo mieszania się do wszystkich organizacji oświatowych, a więc i takich, jak np. Tow. Czyteln. Lud., Stow. Młodzieży Polskiej i innych, im podobnych. Będą zakładali gminne biblioteki publiczne i składali dotąd istniejące do połączenia się z gminą. Będą narzucać program „państwa uspołecznionego”, jak o tym wspomina sprawozdanie z odbytej konferencji.

Słyszeliśmy nieraz o upadku wpływów braci Jędrzejewiczów w państwo, a w szczególności w Ministerstwie W. R. i O. P. Mówiono głośno w sfery „samacyjnych”, a usłowoano wzmówić w sfery katolickie, iż — u góry wleje obecnie w dziedzinie wychowania wiatr zgola lony, nowy, że uznano już konieczność wychowania narodowego i religijnego, że likwiduje się „Straże Przednie” i organizacje im podobne, że nawet p. premier J. Jędrzejewicz zmienił poglądy.

Rzeczywistość nie potwierdza tych zapowiedzi. Nie wstrzymano ani w jednym punkcie wykonywania reform szkolnych Jędrzejewicza. Nie uregulowano ostatecznie nauczania religii w wielu szkołach. Nie przywrócono na katedry akademickie ani jednego ze zwolnionych profesorów. Nieliczne tylko zmiany personalne u góry nie zmieniają faktu, iż w szkolnictwie całego kraju wszystko pozostało po starym. Dowodzi tego w sposób już bardzo jaskrawy ostatni trzydniowy zjazd, poświęcony sprawom oświaty pozaszkolnej. U białych, przez ten zjazd powzięte i plany, kreślone na najbliższą przyszłość, są wielkim tryum-

fem braci Jędrzejewiczów, Związku Nauczycielstwa Polskiego i lewicowych działaczy ze Związku Bibliotekarzy.

Okazuje się, że posiew masonerii, z duch Jędrzejewicza pozostał w wydziale oświaty pozaszkolnej Ministerstwa W. R. i O. P., że przetwał najgorsze dni czasy i teraz gotuje się do realizowania swoich dalszych zamierzeń.

Kto sądził, iż znaczenie i wpływ radykalnego związku nauczycielskiego ostatnio osłabły, ten się myli. Każdy dzień przekonuje nas o tym, iż walka ze szkodliwym wpływem tej organizacji jest zaledwie rozpoczęta.

Związek ma potężnych stuzżników. Ma rozgłoszone stosunki i wpływy. Ma pieniądze, ma gazety, ma niezłą organizację.

Zapowiadano np. wprowadzenie do Związku rządowego komisarza — nie wprowadzono go. Oczekiwano represyj przeciw „Płomykowi”. — „Płomyk” jest dalej pismem pomocniczym w całym szkolnictwie. Ogłoszono zamiar rządu wypłacania poborów nauczycielstwa przez Pocztaową Kasę Oszczędności, ale gdy Związek puścił w ruch kontrparę, projekt znikł w biurkach ministerialnych, gdyż było to dla finansów Związku niebezpieczne zarządzenie.

Wobec takich stwierdzeń społeczeństwo kat. nie może pozostać obojętne i bierne. Ono nie może dopuścić do tego, by jeszcze i cała dziedzina oświaty pozaszkolnej oddana została jako monopol w ręce Zw. Nauczycielstwa Polskiego, pisarzy gminnych i tych u nas już tak sławnych instruktorów szkolnych.

Bluznierca przeciw Bogu i religii szerzył bezbożność wśród młodzieży.

Przed sądem okręgowym w Warszawie stanął dziś Feliks Grodzicki, handlarz z Gdyni, oskarżony o publiczne bluźnierstwa przeciwko Bogu i religii katolickiej.

W maju ubiegłego roku Grodzicki jechał statkiem do Gdyni. Na tym samym statku odbywała wycieczkę pierwsza klasa prywatnego gimnazjum Lorentza. Podczas wycieczki oskarżony wszczął rozmowę z uczniami, opowiadając im o szlachetności systemu komunistycznego i ubolewał, iż młodzież ma nastawienie antykomunistyczne. Gdy statek dopływał do Płocka — Grodzicki przeszedł na tematy religijne i zaczął wyśmiewać się z religii katolickiej oraz opowiadać o sprawach, jakie się działy w klasztorze mariawickim. Mimo kilkakrotnych napomnień Grodzicki szukał wciąż kontaktu z młodzieżą. Oskarżony tłumaczył się, iż był w stanie nietrzeźwym i będąc niedowiarkiem i w nie nie wierząc, chciał się podzielić swymi spostrzeżeniami z młodzieżą.

W Świdwinie, st. M. Mazurka (A. S.), odbyły się manifestacje przeciwkomunistyczne.

Dla Ciebie Polsko i Narodzie Polski!

Zważywszy, iż sprawozdawcy radiowi z uroczystości religijnych, narodowych, sprawozdawcy prasowi, sportowi czy inni rekrutują się niemal wyłącznie z żydów, oświadczamy, że dłużej takiego stanu rzeczy tolerować nie będziemy.

Nie ścierpimy, by nam koledzy polskie wygrywały przez radio orkiestry żydowskie, by nam występowały przez radio religijne pleśni żydowskie, czy inne majufesy; nie ścierpimy dłużej, by sprawozdawcami z polskich uroczystości religijnych, narodowych, sportowych i t. p. byli Żydzi; nie ścierpimy, by Żydzi krytykowali naszą politykę, kulturę i cywilizację poprzez referaty czy pogadanki, wygłaszane przez radio.

Nie pozwolimy, by żydostwo narzucało nam swoją mentalność przez zapodawanie niezgodnie z prawdą komunikatów np. z przebiegów walk hiszpańskich, czy posiedzeń naszego Sejmu i Senatu (np. przemilczenie antysemitckiego nastawienia Komisji Budżetowej) i t. p.

Nie ścierpimy w audycjach radiowych Żydów-nauczycieli, śpiewaków, muzyków i t. p. Zważywszy powyższe — my Polacy, obywatele miasta Keyni i okolicy, protestujemy jak najenergiczniej przeciwko zatrudnianiu żydów w „Radio Polskim” i domagamy się kategorycznie natychmiastowego zwolnienia wszystkich Żydów — współpracowników „Radio Polskiego”.

Jeżeli do dnia 31 marca 1937 roku żądania nasze nie zostaną spełnione, wówczas z dniem 1 kwietnia 1937 roku odmeldujemy radio-odbiorniki do czasu spełnienia naszych postulatów; o lata zaś abonamentowe przekazywać będziemy na Fundusz Obrony Narodowej.

Niezależnie od powyższego poczynimy starania, by i inne miejscowości w analogiczny sposób ustosunkowały się do „Radio Polskiego”.

Oczekujemy zatem publicznego wyjaśnienia i oświadczenia o załatwieniu naszych postulatów przez „Radio Polskie”.

Stwierdzamy niniejszym, że rezolucja powyższa została jednogłośnie uchwalona przez 500 obywateli miasta Keyni i okolicy.

Keynia, dnia 17 stycznia 1937 r.

Prezydium Zgromadzenia Publicznego.

Rezolucja powyższa została w dniu 18 stycznia 1937 r. wysłana do Dyrekcji „Radio Polskiego” w Warszawie.

Sprzeczne diagnozy. — Polska zdrowa, czy chora?

„Jednego obozu, jednego rządu członkowie pisze „Goniec Nadwiślański”, mówili ostatnio o stosunkach wewnętrznych w Polsce. Ale jakże bardzo rozbieżne są ich opinie!

Premier Składkowski określił krótko:

„Polska jest zdrowa i idzie ku dobrej przyszłości”. (A do posta Budzińskiego, który innego był zdania p. premier powiedział: Pan jest chory, niech się pan leczy!”)

Aby dosadnie okazać to zdrowie Polski, urządził równocześnie pokaz, jak policja rozpędza demonstrantów.

Min. Grabowski, świadomy nieprawości, które się w Polsce rozmożyły, powiedział:

„Tu, panowie, nie wolno chować głowy w piasek, tu trzeba otwarcie przyznać, że korupcja i zbrodniczość groza publicznego zaczyna przybierać zastraszające rozmiary. Kradzież groza publicznego, łapownictwo, niedozór, niedbalstwo, protekcjonizm i nepotyzm, oto nazwy chorób, toczących młody organizm naszej państwowości”.

Premier Składkowski więc mówi o zdrowiu Polski, minister Grabowski o jej... chorobach. Jaka jest istotnie Polska? Zdrowa, czy chora? Której diagnozie życiowej Polski dać wiarę?

Niemcy nabywają z emię na Pomorzu.

Niedawno prasa polska donosiła o wypadku nabycia przez Niemca gospodarstwa 18 ha w Tuszewie, pow. Grudziądz.

Obecnie znowu w Grucznie pod Świeciem w krótkich odstępach czasu Polacy sprzedali Niemcom cztery gospodarstwa.

Częstoiliwość wypadków odsprzedawania Niemcom ziemi winna zwrócić uwagę właściwych placówek, kierujących życiem gospodarczym i narodowym na Pomorzu. Wyczuwa się konieczność odpowiedniej organizacji instytucji kredytowych.

Podobne wypadki, nie zawsze sprzedawczy-kostwa, bo wywołane nieraz trudnościami gospodarczymi, nie powinny się powtórzyć.

